COMPARTIMENTELE DIVIZIEI A SUB LUPĂ

DUBLA RESPONSABILITATE A FUNDAȘILOR DE MARGINE...

Mocanu — în dreapta fotografiei — unul dintre cei mai constanți, mai valoroși și mai serioși fundași laterali ai fotbalului nostru actual.

- CUM, DE CE ȘI CÎND A APĂRUT FUNDAȘUL
- CARACTERISTICILE FUNDAȘULUI MODERN
- MULȚI CHEMAȚI, PUȚINI ALEȘI...
- LAUREAȚII TURULUI: SĂTMĂREANU, MOCANU, DELEANU
- NUMAI „PERSPECTIVE" DEPĂRTATE ÎN SPATELE CELOR TREI
- „VETERANI", SPERANȚE NEÎMPLINITE, IMPROVIZAȚII...
- UN POST FĂRĂ ACOPERIRE ÎN ECHIPA NAȚIONALĂ ?

Este acum rîndul fundașilor laterali la... disecție, derulînd filmul primei părți a campionatului divizionar A.

Deși raza de acțiune a titularilor acestor posturi este oarecum limitată ca spațiu, totuși, sarcina lor nu este din cele secundare; dimpotrivă, prezintă o mare importanță pentru securitatea porții. Orice atacant advers scăpat de fundașul direct înseamnă... 80% pericol de gol dacă nu chiar gol. După cum, pe de altă parte, în fotbalul modern, orice acțiune ofensivă bine concepută și promptă a unui fundaș poate duce la crearea unei faze de gol. Internaționalul italian **Facchetti** constituie, în această privință, exemplul cel mai tipic care subliniază dubla personalitate a fundașilor laterali în jocul modern. De aici rezultă și mai bine importanța acestui post într-o echipă și, bineînțeles, a pregătirii jucătorilor respectivi.

CARACTERISTICILE FUNDAȘULUI MODERN

Despre acest jucător, care a început să capete o importanță maximă în sistemul cu patru fundași, ne-a vorbit antrenorul **Constantin Teașcă**:

„După mine, este postul care oferă titularului cele mai largi perspective de evolutie pentru că-i dă posibilitatea viziunii întregului cîmp de joc. De aceea îl consider drept cel mai interesant post dintr-o echipă. În concepția de joc actuală însă, trebuie să precizez că rolul și sarcinile unui fundaș lateral abia au început să fie mai limpezi, mai bine conturate, deoarece, este postul-surpriză, cel care — în ultimă instanță — asigură atît de „cîntatul" și doritul om în plus în atac. Pornind de la această trăsătură esențială a jocului unui fundaș lateral, rezultă fără nici o argumentare în plus cît rafinament trebuie să aibă tehnica lui, cît de bogat trebuie să fie bagajul său de cunoștințe fotbalistice, de stil, de sistem, de concepție etc. În aceeași măsură i se cere o pregătire fizică ireproșabilă pentru că principala sa menire fiind asigurarea securității propriei porți trebuie să se replieze cu maximum de rapiditate după orice acțiune ofensivă.

Dacă ar fi să fac o caracterizare a jocului unui fundaș lateral, aș recurge — fie-mi permis — la o comparație cu cea mai recentă realizare a științei. Așa cum cabina spațială „Apollo-8" a fost pregătită pînă în cele mai mici detalii să străbată distanța Pămînt-Lună-Pămînt trecînd prin toate straturile atmosferei complexe, tot așa trebuie pregătit și un fundaș lateral. Adică să cunoască în amănunt jocul postului său, dar în același timp să știe să paseze ca un mijlocaș, și să combine sau să șuteze ca un atacant".

PUȚINĂ ISTORIE

Succintele precizări ale antrenorului **C. Teașcă** ne-au făcut să răsfoim cîteva file din istoria fotbalului ca să vedem cum au jucat fundașii de-a lungul evoluției, de mai bine de un secol, a fotbalului așa cum îl cunoaștem.

Cînd a apărut postul de fundaș?

Răspunsul la această întrebare îl formulează cel mai bine cunoscutul specialist maghiar **A. Csanadi** în lucrarea sa **„FOTBAL. Sisteme de joc-tactică"** El începe prin a răspunde la problema generală a apariției primelor semne de sistem de joc. Și acestea își fac simțită prezența **„în momentul în care scopul urmărit și folosirea mai rațională a forțelor îndeamnă pe jucători să presteze un joc organizat. La un moment dat, jucătorii și-au dat seama că-și ating mai repede scopul dacă mingea nu mai este lovită la întîmplare, ci dirijată de la un coechipier la altul, iar aceștia sînt împărțiți proporțional pe teren (...). O parte din jucătorii echipei atacă poarta adversă, în timp ce restul are misiunea să împiedice atacurile adverse".**

Pentru că de la început jucătorii nu aveau nici posturi și nici sarcini precise; jucau pur și simplu la întîmplare. Documentele vremii arată că toți erau cînd înaintași, cînd apărători (azi, după cum vedem, lucrurile se prezintă cam pe dos: aproape toți sînt apărători...).

Ca dată precisă a apariției posturilor și, deci, și a celui de fundaș, este indicat anul 1863 cînd numărul componenților unei echipe este stabilit la 11 (dintre care unul este portar) și din cei 10 înaintași. Scoțienii — inovatori în fotbal și creatori ai primului sistem — retrag doi jucători pe care-i plasează unul în spatele celuilalt, în fața portarului **(J.-Ph. Rethacker, „Marea istorie a tacticilor" — FOOTBALL 68).** Deci, un singur fundaș la început. Evoluția posturilor, însă, continuă și tot datorită scoțienilor care, dîndu-și seama că alături de cei doi jucători retrași în fața porții există spații libere pe unde pot acționa adversarii în voie, mai retrag doi jucători din atac, de data aceasta pe o linie intermediară, iar cei doi apărători se plasează pe aceeași linie, lateral. Această din urmă apariție (1872) precizează pe strămoșii actualilor fundași laterali.

Cei doi fundași din sistemul clasic (1-2-3-5), care jucau în scară (halfilor revenindu-le sarcina de a marca extremele), devin apoi, după modificarea regulii ofsaidului în 1925, mai laterali, între ei fiind plasat un half retras, ca stoper. Iar ultima modificare în linia de fund începe să se profileze în 1952 în jocul cu patru fundași al echipei Ungariei, pentru ca acest sistem să-l consacre brazilienii în 1958.

72 DE FUNDAȘI, DAR...

Aplicate, ca de obicei, cu întîrziere, ideile noi privind jocul fundașilor au început să pătrundă și la echipele noastre, la început cu greutate, ca în cazul noutăților care întîmpină rezistența celor obișnuiți cu alte maniere de joc. De aici, de altfel, și decalajul care se observă față de echipele străine, ca și numărul redus de fundași laterali pregătiți să facă față unor sarcini complexe prin calități fizice, tehnice și tactice bine șlefuite: mobilitate, rezistență, îndemînare, detentă, tehnică individuală și colectivă, plasament, joc cu ambele picioare și cu capul, atac corect de deposedare, marcaj om la om și în zonă, simț de anticipare, precizie în pase și în... șut.

Un sumum de calități, bine „prinse" în comparația lui **Teașcă**, pe care trebuie să le întrunească un fundaș lateral de prim eșalon.

Dar cîți dintre fundașii noștri se pot lăuda cu ele?

Mai întîi însă, o precizare. În prima parte a campionatului cele 16 echipe au folosit pe posturile de fundași laterali dreapta și stînga un număr de 72 de jucători. Nu toți însă, sînt fundași de meserie. Mulți au reprezentat soluții de moment, improvizații determinate de cazuri de forță majoră (accidentarea titularilor) sau de predilecția unor antrenori pentru „tactici speciale". De aceea, în „catalogul" nostru alăturat, figurează printre acești fundași, mijlocași și chiar înaintași.

Noi însă, nu ne vom ocupa de „adevăratii meseriași", pentru că de aceștia sînt interesate loturile reprezentative.

CEI BUNI SÎNT PUȚINI !

Urmînd criteriile unei ierarhizări valorice și în lumina calităților pe care le pretinde jocul modern, am clasificat într-o primă grupă, așa-zis selectă, doar trei fundași: pe SĂTMĂREANU, MOCANU și DELEANU. Să recunoaștem că e prea puțin în raport

Sătmăreanu (Steaua) — fundașul nr. 1 al sezonului

nu numai cu nevoile echipelor ționale, dar, în primul rînd, însăși necesitățile echipelor club. Este încă o dovadă de răcie" a fotbalului nostru.

Sîntem convinși că nu am șit în alegere. De altfel, și în cheta noastră printre cititori ac trei jucători au întrunit cele multe voturi dintre fundașii terali.

Este de neconstestat că ace trei au valoare și că, în ulti ani, au progresat. Dintre ei, mai mult și-a îmbunătățit jo SĂTMĂREANU. Posesor al u aluri atletice, cu o viteză și tentă remarcabile, cu o tehnică balonului bine conturată, cu s al plasamentului și cu inspir țișniri în acțiuni ofensive, fun sul Stelei calcă pe urmele celui la care i se trage porecla: **F chetti.** După părerea noastră, cel mai valoros fundaș dreapta din păcate singurul) al fotbalu nostru. Dacă i-am căuta un co pondent printre foștii noștri f dași, cu siguranță că l-am numi **Steiner** de la Chinezul, un ju tor la fel de bine construit fi masiv, tehnic, cu a cărui mani de joc seamănă cel mai mult S **măreanu,** exceptînd bineînțe participarea în atac, necunosc pe acele timpuri, și atacul pron și corect de deposedare, care — data aceasta — îi cam lipsește **Sătmăreanu.**

MOCANU — pentru care putea folosi ca punct de com rație pe masivul fundaș de al dată al Universității Cluj și a al Venusului, **Lazăr Sfera** — menține pe primul plan de cîț ani, e drept și din lipsă de su cientă concurență, datorită ser zității cu care se pregătește, fi care-i caracterizează, de altfel, pe **Sătmăreanu** și pe **Delea** Fosta extremă stîngă (pentru pe acest post a jucat la înce actualul fundaș petrolist) este bun acroșer, acționează cu mu viteză, sare bine la mingile înal are un excelent control al balo lui, sprijină bine atacul, în c se și infiltrează uneori, dar n puțin azi decît ieri. Un defect pital: atacul de deposedare execută decisiv și fără rezervă. aceea, un atacant subtil îl poa fenta.

În fine, DELEANU — „sufle apărării echipei Politehnica Ia El reprezintă un tip de fund oarecum diferit decît **Mocanu:** jucător mai... meridional, cu m multă subtilitate și inventivita dar și cu joc mai riscant. D acest punct de vedere se apro de stilul fostului fundaș **Bürger** la Ripensia, unul din cei mai bu fotbaliști din perioada 1930— **Deleanu** are o excelentă mobilit (revine ușor în apărare), joa bine la intercepție, anticipea evoluția fazelor, apare într-adev surprinzător în atac, cu multă e cientă, dacă mai ținem seama de faptul că are măiestrie în ex cutarea loviturilor libere la poa **(Sătmăreanu** știe cel mai bine